

Antonina Karpowicz-Zbińkowska: Josquin Desprez, *Missa Pange lingua*

Prezentowana płyta została pomyślana jako zderzenie dwóch światów: chorału gregoriańskiego w częściach zmiennych mszy i polifonicznych części stałych

Missa Pange lingua to swoisty testament muzyczny, dzieło oparte na melodii tytułowego hymnu na Boże Ciało, Josquin prezentuje w niej dojrzałą formę techniki przeimitowania - pisze Antonina Karpowicz-Zbińkowska w cotygodniowym felietonie z cyklu Perły Muzyki Dawnej

Josquin des Prés (ok.1440-1521), najśłynniejszy kompozytor swoich czasów, jest przykładem awansu społecznego w dawnych czasach i wielkiej kariery mimo niskiego pochodzenia. Był on bowiem zwykłym wieśniakiem, jego nazwisko oznacza po prostu „z pastwisk”. Jednak dzięki ogromnemu talentowi był nadwornym kompozytorem kardynała

Sforzy, księcia Ercole I d'Este, wreszcie był członkiem Kapeli papieskiej i służył dwóm papieżom: Innocentemu VIII i Aleksandrowi VI. Był pierwszym kompozytorem, którego dzieła drukowano za jego życia. O jego kunszcie pisał jego najślawniejszy wielbiciel, Marcin Luter: „*Nuty Josquina czynią to, czego on chce, podczas gdy inni mistrzowie śpiewu muszą robić to, czego chcą nuty*”.

Missa Pange lingua to jego późne dzieło, swoisty testament muzyczny, oparte na melodii tytułowego hymnu na Boże Ciało, Josquin prezentuje w niej dojrzałą formę techniki przeimitowania.

Ciekawym wykonaniem tej mszy jest nagranie pochodzące z 1986 roku, dokonane przez połączone siły dwóch zespołów: Ensemble Clement Janequin oraz Ensemble Organum, oba zespoły wykonują niektóre części mszy naprzemiennie, jak np. w *Kyrie*. W przeciwieństwie do wielu innych wykonań, nie jest to wykonanie na chór mieszany, najwyższy głos jest tu realizowany przez dwóch wspaniałych kontratenorów: Gerarda Lesne'a i Dominique'a Visse – zwłaszcza charakterystyczna i dobrze słyszalna jest ostra barwa głosu tego ostatniego. Proszę zwrócić uwagę zwłaszcza na niezwykle lirycznie wykonane *Agnus Dei*.

Płyta ta została pomyślana jako zderzenie dwóch światów: chorału gregoriańskiego w częściach zmiennych mszy i polifonicznych części stałych. Niestety na filmiku posłuchać możemy jedynie części skomponowanych przez Josquina, a szkoda, bo części chorałowe dają wgląd jak ewoluowała wizja tego śpiewu w koncepcji Marcela Peresa, wszak to płyta jeszcze z czasów sprzed jego okresu fascynacją brzmieniami korsykańskimi.

Antonina Karpowicz-Zbińkowska

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju
Organizacji Obywatelskich
na lata 2018 – 2030

